

Projekt OPVK - CZ.1.07/1.1.00/14.0104 „Debatování napříč osnovami“

Asociace debatních klubů, o.s.

CO JE SOUTĚŽNÍ DEBATA

Charakteristickým znakem soutěžní debaty je současné plnění čtyř významných úkolů. Těmito úkoly, typickými rysy soutěžní debaty, jsou:

1. **tvrzení**, obhajoba vlastního stanoviska,
2. kritika, **vyvracení** argumentace oponentů,
3. **rehabilitace** vlastních tvrzení napadených (vyvracených, kritizovaných) oponenty
4. ustavení **dopadu** argumentace na debatovanou tezi / problém.

Účastníci debaty zauímají stanoviska. Na jejich podporu přednáší tvrzení. Činí tak prostřednictvím argumentace. Argumentace obvykle zahrnuje čtveřici činností: přednesení tvrzení, jeho vysvětlení a dokázání a vysvětlení dopadu platnosti daného tvrzení na platnost teze. (O argumentaci podrobněji dále.) V soutěžní debatě o povinném penzijním připojištění nestačí prostě říci, že to je dobrý (špatný) nápad, je zde také povinnost vysvětlit proč je potřebujeme, jaká opatření budou přijata a jak bude představený plán úspěšně fungovat.

Argumenty přinesené do debaty jsou kritizovány, vyvraceny. Názory, prezentované oponenty si debatéry jsou zkoumány, jsou odhalována jejich slabá místa, vady a rozpory. Tomu říkáme „spor“, protože protistraně nestačí prostě nesouhlasit, musí ukázat konkrétní důvody, proč odmítá to které tvrzení oponentů. V soutěžní debatě nemohou být tvrzení oponentů ignorována, musí být vystavena kritice – oponenti musí nabídnout spor.

Kritizovaná, zpochybňovaná tvrzení jsou v debatě bráněna. V debatním žargonu říkáme procesu obhajoby kritizovaných tvrzení „rehabilitace“. Když oponenti napadli debatérovo tvrzení, na toto napadení je třeba reagovat, bránit je, rehabilitovat. Vyvracení nelze ignorovat. Takto se v soutěžní debatě vytváří uzavřený kruh kritické analýzy, kde tvrzení jsou prezentována, napadána, bráněna, znovu napadána a znovu bráněna a to až do konce debaty. Tento aspekt soutěžní debaty je skutečně jedinečný a ti, kteří debatu znají potvrdí, že sledovat takový sled vyvracení a rehabilitace může být velmi inspirující a povznášející zážitek.

Veškerá argumentace a protiargumentace je vedena ve snaze vyjádřit se k zadané tezi – problému. „Vyjádřit se“ zde obvykle znamená podpořit či zpochybnit její platnost. Obhájené i zpochybněné argumenty tomuto úkolu nějakým způsobem přispívají. Je věcí debatérů ustavit jakým.

V prostředí soutěžní debaty je konečným dopadem argumentace verdikt rozhodčích. Rozhodnutí je sumarizací představených tvrzení a názorů. Zatímco mnoho jiných typů diskuse končí poněkud vágním „je třeba dalšího zvážení“, soutěžní debata vyžaduje na svém konci verdikt o vítězi. *Verdikt je relativní - obvykle totiž nevyovídá o tom, která ze stran debaty „měla pravdu“ ale spíše o tom, která ze stran lépe argumentovala a dokázala svá tvrzení lépe obhájit ve světle kritiky oponentů.* Například tedy verdikt ve prospěch strany obhajující trest smrti nutně neznamená, že bychom měli přijmout trest smrti. Spíše ukazuje na dovednosti a znalosti stran, které se zúčastnily debaty. Jedna ze stran byla podle daných pravidel lepší, a

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

asociace debatních klubů
České republiky

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Projekt OPVK - CZ.1.07/1.1.00/14.0104 „Debatování napříč osnovami“

Asociace debatních klubů, o.s.

proto vyhrála. Rozhodovací fáze umožňuje formálně debatu ukončit – současně však nutí účastníky o proběhlé diskusi přemýšlet a je začátkem nového cyklu přípravy na další debatu.